

Aan de gemeenteraad van de gemeente Zwolle,
Afdeling Ruimte en Economie,
t.a.v. Arjen Vedder,
Postbus 10007, 8000 GA Zwolle

Zwolle, 24 augustus 2020

Onderwerp: Reactie op de Omgevingsvisie

Geachte heer Vedder,

Huurdersvereniging De Woonkoepel, de Jongerenraad Zwolle, de Seniorenraad Zwolle, Toegankelijk Zwolle en de Participatieraad Zwolle geven hieronder gezamenlijk een reactie op de Omgevingsvisie.

Participatie

Alle bovenstaande partijen vinden het belangrijk dat inwoners mee kunnen denken over de Omgevingsvisie. Fijn dat de gemeente Zwolle deze mogelijkheid biedt. Bovenstaande partijen hebben hun achterban geraadpleegd en kregen als signaal dat de Omgevingsvisie moeilijk leesbaar is en veel tekst bevat. Om Participatie te bevorderen is het belangrijk dat het stuk voor iedereen leesbaar en begrijpelijk is. We zien graag beschreven op welke wijze diverse partijen (waaronder bovengenoemde) betrokken worden bij de uitwerking van de Omgevingsvisie. Daarnaast raden we u aan om de tekst uit de Omgevingsvisie door het 'Versimpelteam' te laten inkorten en te vereenvoudigen. In 2017 heeft u over deel 1 van de Omgevingsvisie een samenvatting beschikbaar gesteld. Het zou prettig zijn wanneer er ook van de huidige versie een kort maar krachtige variant van de Omgevingsvisie beschikbaar komt zowel schriftelijk als door middel van een filmpje. Bij het maken hiervan adviseren wij u om jongeren en andere inwoners te betrekken.

Concreet en praktisch

We vinden het prettig om te lezen dat Zwolle zaken wil verbeteren en mooier wil maken. Wel willen we dit graag concreter en praktischer omschreven zien. Er worden veel algemeenheden genoemd. Het is dikwijls onduidelijk waar naar verwezen wordt en onderbouwing ontbreekt meermalen. We adviseren om zaken minder stellig te beschrijven wanneer onderbouwing ontbreekt.

Koppeling fysiek domein versus sociaal Domein

De Omgevingsvisie is volgens ons voornamelijk geschreven vanuit het fysiek domein. We missen de koppeling tussen het fysiek en sociaal domein. Het wordt ons in deze visie onvoldoende duidelijk wat de plannen van de gemeente Zwolle betekenen voor inwoners en op welke wijze zij betrokken worden. Wij zien graag dat vanuit de gemeente Zwolle met inwoners in gesprek wordt gegaan en de uitkomsten worden verwerkt in de Omgevingsvisie.

Gevolgen door Corona

Door Corona is er veel veranderd. We zouden de gevolgen hiervan meer beschreven willen zien in de Omgevingsvisie. Zo geeft u op pagina 49 bijvoorbeeld het volgende aan: *'Met name door de positie van Zwolle als regionale kantorenstad is er daarnaast behoefte aan kantorenmilieus voor de (middel)grote kantoorgebruikers.'* Wij vragen ons af of die behoefte nog steeds zo urgent is nu veel meer mensen vaker thuis werken. Wellicht kan de ruimte die voor kantoren was bedoeld, deels ingezet worden voor woonruimte. Daar is ernstig gebrek aan. Daarnaast moet er in de toekomst meer rekening gehouden worden met woningen van waaruit goed thuis gewerkt kan worden. Denk hierbij aan voldoende isolatie en ventilatie.

Inclusie

We zijn van mening dat het stuk vooral uitgaat van 'de gemiddelde inwoner'. Aan de ene kant siert u dit aangezien u geen onderscheid maakt en iedereen gelijk is. Aan de andere kant zijn wij van mening dat Zwolle op dit moment nog geen inclusieve stad is. Zolang dit nog niet het geval is zien we graag beschreven op welke wijze u in dit stuk rekening houdt met o.a. kinderen, jongeren, gezinnen, alleenstaanden en ouderen. Ook zien wij graag omschreven wat u verstaat onder inclusie. Concrete stappen die de gemeente kan zetten zijn het maken van toegankelijke speeltuinen. De gemeente is namelijk verplicht om beleid te maken op inclusief spelen. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat er in flats altijd een lift aanwezig is zodat alle flats in Zwolle toegankelijk zijn voor inwoners. Tot slot is het belangrijk dat Zwolle ook 'prikkelarme' / rustige woongebieden heeft zodat inwoners die niet tegen drukte kunnen ook in Zwolle kunnen blijven wonen. Daarnaast schrijft u op blz. 37: *'Bij het ontwerpen van de openbare ruimte is de standaard van de binnenstad aangehouden.'*

De opzet van de binnenstad wordt als voorbeeld genomen. De binnenstad zien wij echter niet als goed voorbeeld van een toegankelijke plaats voor alle inwoners.

Tekort versus toegankelijkheid

Het tekort aan woningen in Zwolle is groot. We zijn blij dat hier aandacht voor is. We vinden echter dat het tekort aan woningen niet ten koste moet gaan van de toegankelijkheid van woningen. In de Omgevingsvisie mag wat ons betreft duidelijker omschreven worden dat naast economische belangen, vooral ook het menselijk aspect centraal staat.

Verstedelijking

We vinden dat er goed is nagedacht over het behoud van groen. Hoogbouw is waarschijnlijk een goede oplossing. We schatten in dat hoogbouw meer kosten met zich meebrengt. We vinden het belangrijk dat huizen betaalbaar blijven. Tevens vinden we het belangrijk dat er in hoogbouw altijd twee liften aanwezig zijn zodat bewoners bij uitval van een lift, niet opgesloten zitten.

Daarnaast hechten we grote waarde aan het 'dorpsachtige imago' dat Zwolle, volgens veel inwoners, heeft. Velen kennen elkaar. Dat geeft het gevoel van gezien worden en erbij horen. Voor jong en oud is dit van belang. Daarom zien we graag omschreven op welke wijze Zwolle haar authenticiteit kan behouden.

Wellicht kan 'Welzijn' daarin een belangrijke rol spelen. Zij kennen de wijken en kunnen een verbindende rol spelen zowel in de wijk als tussen diverse wijken.

Het 'dorpsachtige imago' kan ook versterkt worden door inwoners meer bekend te maken met 'Right to Challenge' en hieraan uitvoering te geven. Bij Right to Challenge kunnen bewoners, taken van overheden overnemen als zij denken het slimmer, beter, goedkoper of anders te kunnen doen. Dit recht is opgenomen in de Wmo. Zo hebben inwoners meer regie en zeggenschap, wordt saamhorigheid gerealiseerd, kwaliteit kan worden verhoogd, verpaupering tegengegaan en kosten verminderd.

Ook geven we u graag mee dat er bij het groeien van de stad ook goed gekeken moet worden naar toegankelijkheid van de infrastructuur. Wij vinden het belangrijk dat alle verkeerstromen zich veilig voelen in het verkeer en zich goed door de stad kunnen blijven bewegen.

De binnenstad

Het verschil tussen de binnenstad en de buitenschil van Zwolle vinden wij groot. In de buitenschil van Zwolle is steeds minder openbaar vervoer en er is minder te doen. Daardoor is het minder toegankelijk en inclusief. We zien graag dat dit in de toekomst verandert. We adviseren u om te kijken naar grotere steden in Nederland om te zien op welke wijze zij de binnenstad en de buitenschil met elkaar verbinden zodat inclusie en toegankelijkheid gewaarborgd blijven.

Op pagina 38 schrijft u dat onderzocht wordt 'of het instellen van een verkeerssysteem van kwadrantontsluiting leidt tot minder (doorgaand) autoverkeer rondom het centrum. Fiets, voetganger gaan het straatbeeld bepalen, al dan

niet gecombineerd met (hoogwaardige) Openbaar Vervoer-assen. Door de goede koppeling tussen auto-ontsluitingen, het Openbaar Vervoer en directe langzaam verkeersroutes naar het centrum en de stadsdelen ontstaan kansen voor multimodale overstapvoorzieningen. Van (privé) auto naar deelmobiliteit, Openbaar Vervoer of lopen. Zogenaamde "Hubs".

Wij raden u aan om in dit onderzoek ook toegankelijkheid en leefbaarheid een plaats te geven. Zijn de loopafstanden bereikbaar voor iedereen? Zijn er voldoende toegankelijke bankjes om even uit te rusten als dat nodig is? Zijn er voldoende schone openbare toiletten e.d.? Op die manier kunnen meer inwoners gebruik maken van de mogelijkheden.

Raamwerken

U schrijft uitgebreid over de raamwerken. Wanneer u straten en paden toegankelijk wilt maken is het belangrijk dit mee te nemen in de raamwerken. Daarbij is het essentieel om inwoners te betrekken.

Onderzoek onder jongeren

In de zomer van 2018 is onder 749 jongeren onderzocht, hoe 'hun Zwolle' er in 2030 uitziet. Daarbij werd o.a. gevraagd wat hun favoriete plek is en wat zij in 2030 belangrijk vinden. Opvallend vonden wij dat jongeren veel waarde hechten aan parken, mobiliteit, veiligheid en dat men elkaar kent. We vinden echter niets terug van dit onderzoek in de Omgevingsvisie. Ook geven jongeren aan dat er destijds geen terugkoppeling is gegeven en onbekend is wat er met de uitkomsten van het onderzoek is gebeurd.

Hierboven beschreven we al het belang van het betrekken van (specifieke groepen) inwoners. We vinden het daarnaast van groot belang dat terugkoppeling plaatsvindt naar de betrokkenen en dat er zoveel mogelijk gedaan wordt met de inbreng van betrokkenen.

We zien graag uw reactie tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Jan Besselink,
Voorzitter Huurdersvereniging De Woonkoepel

Bart Demmers
Coach Jongeraad Zwolle

Lieke Helmes
Projectleider Toegankelijk Zwolle

Hans Touwen
Voorzitter Seniorenraad Zwolle

Aljona Wertheim
Voorzitter Participatieraad Zwolle